

Notitie n.a.v. overleg met Duitse delegatie op
17 oktober 1972 over Europese milieuconferentie in Bonn
op 30 en 31 oktober.

De Heer Menke Glückert heeft in een gesprek met enkele Nederlandse ambtenaren op 17 oktober jl. een uiteenzetting gegeven van de Duitse bedoelingen t.a.v. de op 30 en 31 oktober in Bonn te houden milieuconferentie. De vergadering zou op 30 oktober 's middags op ambtelijk niveau aanvangen, ter voorbereiding van het ministeriële overleg dat alleen op 31 oktober plaatsvindt. Het ligt in de bedoeling dat op 30 oktober vooral wordt gesproken over het belangrijkste denkbeeld van de Duitsers waarover de conferentie het eens zou moeten worden: de instelling van een commissie van ambtenaren op hoog niveau in het kader van de Raad van de EEG in Brussel en over een ontwerp-communiqué (waarvan een nieuwe versie tijdig zal worden rondgezonden).

1. Communiqué

De Duitse delegatie hecht er veel waarde aan dat een communiqué wordt opgesteld, niet alleen voor de pers maar ook t.b.v. het overleg dat in de toekomst in Brussel zal worden gevoerd. Naar het voorkomt zal van Nederlandse zijde met een kort communiqué kunnen worden ingestemd.

In het bilaterale overleg in Den Haag zijn van Nederlandse zijde n.a.v. het ontwerp-communiqué, dat thans voorligt, enkele vragen gesteld en enkele opmerkingen gemaakt. Ook is summier commentaar gegeven op enkele punten van de Duitse werkdocumenten, doch hierop is in de discussie niet de nadruk gelegd omdat het niet in de bedoeling ligt dat deze werkdocumenten de basis worden voor een gemeenschappelijk document. Over het communiqué zijn o.a.

de volgende opmerkingen gemaakt, c.q. conclusies bereikt:

- in par. 3 zouden naast de hier genoemde economische aspecten en maatschappelijke en sociaal-politieke belangen ook de gezondheidsbelangen kunnen worden genoemd; na "umfassende Koordinierung" ware in te voegen de vertaling van "and ^{also} ~~is~~ necessary a common policy";
- in par. 4 zou ook een beginsel kunnen worden vermeld, waarin de Europese solidariteit m.b.t. algemene (lees: grensoverschrijdende) milieuproblemen tot uitdrukking wordt gebracht;
- in par. 5, betreffende de uitgangspunten van een Europees milieubeleid, zullen enkele veranderingen worden aangebracht in de terminologie, zal een zuiverder formulering worden ingevoegd m.b.t. de harmonisatie van normen en gemeenschappelijke procedures voor de vaststelling daarvan, zal een passage over de gewenste institutionele structuur worden verwerkt en een verwijzing naar een gemeenschappelijk beleid worden opgenomen;
- in par. 6 zal aan het eind, waarin over de verduidelijking van de bevoegdheden van de Gemeenschap wordt gesproken, rekening worden gehouden met de resultaten van de Europese Top en zal voorts, indien nog nodig, worden vastgelegd dat spoedige verduidelijking m.b.t. de bevoegdheden in het kader van de Raad dient te geschieden. Van Nederlandse zijde is nog opgemerkt dat par. 11 van het Duitse werkdocument misschien minder gelukkig is omdat de hier bepleite diepgaande studie van de juridische grondslag van het Gemeenschapsbeleid ertoe zou kunnen leiden dat (o.a. van Franse zijde) restrictieve standpunten worden ingenomen.
- van Nederlandse zijde is gesuggereerd dat de passages over de Verenigde Naties (par. 7) hier en daar wat soepeler worden geformuleerd, o.a. door in de zin achter het derde streepje meer ruimte te laten voor wereldwijde samenwerking niet alleen op ecologische gronden maar ook op politieke (ontwikkelings-)gronden.

Hiermee kon men van Duitse zijde instemmen. Reeds was van Franse zijde opgemerkt dat de verhouding ontwikkeling-milieu moest worden genoemd;

- mede in gevolge de discussie met de Duitsers stelt Menke Glückert zich voor de laatste alinea van het communiqué anders te formuleren, waardoor van "gemeenschappelijke verantwoordelijkheid" in internationaal kader wordt gesproken, i.p.v. "mit möglichst grosser Geschlossenheit auftreten". Bovendien zal een link worden gelegd tussen het optreden naar buiten en het interne beleid: alleen bij het ontwikkelen van een strategie voor een intern beleid is een strategie voor het optreden naar buiten mogelijk.

2. Commissie van hoge ambtenaren

Volgens Menke Glückert vindt de discussie in Brussel in de werkgroep van permanent vertegenwoordigers op een te laag niveau plaats. Bovendien heeft de werkgroep niet voldoende bevoegdheden. Zo zouden milieu-aspecten van elk onderdeel van het EEG-beleid in een Brussels orgaan moeten worden besproken. De ~~betrekkende~~ hoge ambte-

denaren/zouden in hun land ook verantwoordelijk moeten zijn voor de uitvoering van Brusselse besluiten. De commissie van hoge ambtenaren zou tevens raadsvergaderingen, speciaal aan milieu gewijd, moeten voorbereiden.

In Duitsland (en ook in Frankrijk) bestaat behoefte aan een commissie van hoge ambtenaren omdat zonder die de besluitvorming in Brussel niet voldoende wordt gestimuleerd door een interdepartementaal mechanisme in de hoofdstad. Volgens Menke Glückert zouden Frankrijk en het VK voorstander zijn van een commissie van hoge ambtenaren (waarbij zich voor wat betreft Frankrijk het probleem voordoet dat de Fransen schijnbaar nog niet aan een commissie in het kader van de Raad willen denken),

terwijl Italië met tegenzin akkoord zou willen gaan. Volgens Menke Glückert zou de commissie van hoge ambtenaren al dan niet via de permanent vertegenwoordigers aan de Raad kunnen rapporteren.

Van Nederlandse zijde is opgemerkt dat het ons niet bekend was dat dit het hoofdthema zou moeten worden van de conferentie in Bonn. Tot nog toe bestond bij ons de opvatting dat de werkgroep van de permanent vertegenwoordigers nuttig werk deed, dat, mede als gevolg van de conferentie in Bonn, zou kunnen worden gestimuleerd en, voor wat betreft de vertegenwoordiging van sommige nationale delegaties op een hoger niveau zou kunnen worden gebracht. De instelling van een nieuw orgaan van hoge ambtenaren zou opportuun kunnen blijken indien meer overeenstemming is bereikt over de materie en over de inhoud van het actieprogramma; daarbij zouden ook de coördinatie-mogelijkheden binnen de Gemeenschap betrokken kunnen worden. Toegezegd is dat de kwestie van de instelling van een nieuw orgaan nader zal worden onderzocht. Door Menke Glückert werd met veel nadruk gevraagd om een positief standpunt; Nederland had in deze een sleutelpositie.